

**GRUP DE TREBALL: F. ABAD, J. BENITO, X. FRANQUESA, I. JULIAN,
A. MERCADER, C. H. MOR, A. MUNTADAS, S. PAU, P. PORTABELLA, A. RIBE,
M. ROVIRA, C. SANTOS, D. SELZ, F. TORRES**
TEXT PER A LA PARTICIPACIO A LA MOSTRA D'ART MULTIPLE
Setembre, 1974

(Aquest text no ha estat premiat, però si admès i exposat a la "Mostra d'Art Múltiple" muntada al F.A.D. del 24 d'Octubre al de Novembre)

I

A partir dels nostres pressupòsits, (1) creiem convenient

a) de fer un anàlisi de l'única caracterització previa del certamen "Mostra d'Art Múltiple", o sia, de la introducció a les bases del certamen;

i b) de presentar tal anàlisi, és a dir, aquest text, com a obra participant al certamen;

Creiem que aquesta és, per a nosaltres, la millor manera de concórrer al certamen.

Quan a la no participació, l'hem excluida degut a la necessitat des de la nostra perspectiva d'incidir a les instàncies on es promou, es produeix, i es manifesta la pràctica de l'art. Tal necessitat d'incidència sens fa molt evident en el cas de la "Mostra d'Art Múltiple", puix que aquesta es presenta sota uns criteris que només poden augmentar el nivell de manipulació existent respecte a la pràctica de l'art. (2)

Així mateix, aspirem al premi, ja que a més de les 50.000 pessetes, que facilitarien la nostra tasca, la reproducció en serie d'aquesta obra faria que la seva incidència fos amplia.

És per tot aixó que, tot i no estant d'acord ni amb el planteig del certamen, ni amb les seves bases i hi concórrerem.

II

Creiem que el caràcter insòlit de la present obra, insòlit quant a la forma (un text) i quant al contingut (una crítica del certamen al qual es concorre) no hauria de constituir un obstacle per a la seva admissió per part del comité organitzador.

1) Respecte al fet que la present obra sigui un text, no hem trobat a les bases del certamen cap limitació pel que fa a un text, ja que té dues dimensions i és susceptible d'ésser reproduït en sèrie (punt 2 de les bases).

A més en el punt 3 es diu literalment "S'acceptarán obres executades amb qualsevol procediment serial, sense cap limitació de tema, de materials emprats o d'estil. I a la introducció a les bases es diu que "la seva única limitació (del certamen) és precisament alló que defineix el seu caràcter. Totes les obres presentades, tant si es tracta d'una litografia, d'un objecte quotidià o d'una escultura, hauran d'ésser susceptibles d'apareixer seriades".

2) Pel que fa a la possibilitat que, per part del comitè organitzador, pugui qualificar-se de "no-artística" i per tant de no admissible la present obra, suposaria un criteri de selecció que, a més de contradir les bases del certamen, se situaria en extrems ideològics que ignorarien la història de l'especialitat artística durant les darreres dècades, història que suposa una evolució, uns plantejaments i uns resultats que certament són qüestionables i fins i tot pot ser ignorables, però no des del punt de vista que suposaria el fet de no admetre aquest text crític per motius d'una pretesa "no-artisticitat", en el qual cas seria convenient que el comitè organitzador es definís sobre el que entén ell per "artisticitat" o qualitat d'artístic, definició que no es reflexa a les bases del certamen i que per tant la considerem inexistent.

3) D'altra banda, considerem que el fet, per part nostra, de qualificar d'obra aquest text, comporta, encara que només sigui a nivell superficial i simbòlic, però no menyspreable una manera de qüestionar i rebutjar l'obra d'art en tant que mitjà de promoció personal, (3) que tal és el caràcter que en general i bàsicament confereix un concurs (4) a les obres que s'hi presenten.

4) Finalment, opinem que l'equip organitzador hauria d'admetre una obra crítica i fer-la pública, mitjançant la seva inclusió al conjunt d'obres admeses al certamen, sempre que tal crítica contribueixi a la clarificació d'algún aspecte de la problemàtica del nostre context artístic i cultural contribució que per part del comitè organitzador podria començar per l'admissió d'un text polèmic, ja que la polèmica o la discussió són tan necessàries com insòlites al nostre àmbit artístic.

La possible utilització oportunista de la llibertat que pot suposar l'admissió d'una obra com aquesta en un certamen no ens preocupa perquè es compensaria amb la utilització per part nostra d'aquesta llibertat per a fer públic, i al lloc més pertinent, aquest text.

III

La introducció a les bases del certamen diu textualment "Presentem les bases d'un certamen que ve a omplir un buit evident en el panorama artístic del nostre país". Que hi han buits al

nostre panorama artístic es obvi; ara bé, també no és que la constatació de l'existència o no de buits i la seva caracterització pot fer-se des de diverses perspectives o actituds. Ja hem assenyalat a la nota (2) d'aquest text el principal buit que, des del nostra punt de vista, existeix al nostre àmbit artístic.

Quin és, segons la introducció a les bases del certamen, el buit al que s'al.ludeix?: "Tothom coneix la quantitat de concursos d'art que acostumen a organitzar diverses associacions... i el poc atractiu que tenen la majoria d'ells.. Ens trobem amb el fet que, per inèrcia, gairebé ningú no s'atreveix a modificar les clàusules tradicionals". Bé, com que només es tracta de fer atractiu al concurs en relació a d'altres concursos i de modificar mínimament les clàusules tradicionals, sense qüestionar-les i sense rebutjar-los, remetim a la nota (4) d'aquest text, on es denúncien les finalitats últimes i sempre encobertes dels concursos d'art.

Més endavant la introducció diu: "...pretenem també fer efectiva una aspiració totalment vinculada al que creiem correspondre a la manera d'ésser dels nostres dies..." Contestem que parlar en abstracte de "la manera d'ésser dels nostres dies" suposa un encobriment de les contradiccions socials, les quals denoten distintes "maneres d'ésser" contradictòries entre si. I d'aixó a parlar de l'art per damunt de les contradiccions socials, de les classes, de la problemàtica del país, etc...només hi ha un pas. I aquest pas es dona a la introducció. Efectivament, segons la introducció "la manera d'ésser dels nostres dies" inclou...el pensar que l'art no s'encara (metàfora idealista molt coherent amb el seu context, aquest parèntesi és nostre) en l'Obra Unica Patrimoni d'uns pocs, sinó que es fa múltiple..." Aquesta afirmació demagògica respon al conegut postulat burgès "que tot canviï per a que tot resti igual". Que una obra en comptes d'ésser única sigui múltiple no soluciona res de fonamental. El problema, entre altres coses inseparables, està en l'actitud de l'artista, en el caràcter de l'obra, en els seus condicionaments i en les seves implicacions.

I finalment, continua la demagògia: l'obra, en fer-se múltiple "pot arribar a reconfigurar el nostre entorn fent-lo més bell, més habitable i, en definitiva, més huma". "Més bell, més habitable": l'art com a decoració d'un entorn que no es posa en qüestió; l'art com a endolcidor d'un sistema econòmic, etc...I "Més humà": també són molt humanes, per exemple, la repressió, l'explotació, etc.

IV

La funció de l'art, de l'artista, de l'intel.lectual, del crític, del promotor, de l.organitzador, etc. mai no és neutra, sempre s'inclina cap a un dels dos aspectes últims de les contradiccions socials reflexades a l'àmbit artístic i cultural. D'això n'haurien d'ésser conscients els intel.lectuals als que se'ls proposa la promoció i l'organització de qualsevol activitat artística i cultural.

La inèrcia que domina l'àmbit artístic al nostre país té, com és lògic, un caire fonamentalment reaccionari. Els artistes i intel·lectuals poden contribuir decisivament a vencer aquesta inèrcia.

Repetim que fins i tot les entitats capitalistes (com "Renta Catalana") que subvencionen activitats artístiques i culturals poden, ara i aquí, acomplir una funció de cara a les necessitats ideològiques i per tant polítiques i econòmiques de les classes populars del nostre país. I que realitzin aquesta funció és una tasca que caldria que es proposessin els artistes i intel·lectuals que promocionen, organitzen i participen a les activitats artístiques subvencionades per entitats.

És per totes aquestes consideracions que no podem admetre per a la nostra intervenció al certamen, es a dir, per a aquest text, una qualificació del tipus "mostra de terrorisme cultural" o "simple actitud contestatària". El greu problema de l'art i la cultura al nostre país demana una intervenció com aquesta, desacostumada, pero no inescapable.

(1) Els plantejaments teòrics i ideològics del "Grup de Treball" estan implícits i explícits a les pràctiques artística, teòrica i d'incidència a l'entorn social que el Grup efectua.

Els textos que la nostra pràctica ens ha obligat a escriure i a distribuir els posem des d'aquí a la disposició de qui se n'interessi.

(2) Manipulació que només pot ésser combatuda mitjançant la discussió i la presa de resolucions, a partir dels trets del nostre context social (polític, econòmic i ideològic), per part dels artistes i intel·lectuals conscients de les agudes contradiccions socials que travessa el nostre país, i per tant el seu àmbit artístic i cultural, i decidits a intervenir-hi en contra dels aspectes reaccionaris de les dites contradiccions.

(3) La promoció personal d'artistes per part d'entitats contribueix a la reproducció de les condicions en què l'artista, sota el sistema de producció capitalista, es veu obligat a realitzar el seu treball; l'individualisme, la competitivitat, l'aïllament, la manipulació de la càrrega ideològica inherent a la seva feina, etc. necessàries per a sotmetre el seu treball a les necessitats de la ideologia dominant.

(4) Els concursos o certamens estan directament orientades a 1) ésser una plataforma de publicitat i prestigi d'una entitat ("Renta Catalana" en aquest cas) i 2) a estimular la competitivitat entre els artistes, i per tant l'individualisme, necessari des del punt de vista de la classe dominant per tal que l'artista jugui el paper de servidor de les necessitats ideològiques del capital.

Els diners emprats en l'organització de la "Mostra d'Art Múltiple" podrien haver-se invertit en altres afers artístics, de diferents plantejaments, que podrien haver contribuït a la posta en evidència de la problemàtica social del nostre país.

Ara i ací, fins i tot les entitats capitalistes poden jugar un paper progressista. Per a fer-ho, cal que s'abandonin els fressats camins del fals progressisme culturalista i avantguardista, tant evident en el cas d'aquesta "Mostra".

Aquesta tramesa és la primera d'una sèrie que amb una certa periodicitat remetrà d'ara en endavant el "Grup de Treball".